

ЈКП „Зеленило-Београд“

Београд

Адреса: Мали Калемегдан 8, 11000 Београд
Телефон/Факс: +381 11 66 76 776; 26 30 506

Матични број: 07066597

ПИБ: 101511244

e-mail: info@zelenilo.rs

web: www.zelenilo.rs

Herbafarm-magnolija d.o.o.

Trnsko 23

10000 Zagreb, Hrvatska

**Predmet: INFORMACIJA O POSTAVLJENOM OGLEDU HERBAFERTILA U BEOGRADU
I NJEGOVIM REZULTATIMA**

Uvaženi kolega Maks,

Dana 07.11.2014. godine ste bili prisutni u Beogradu, kada smo izvršili ugradnju herbaferfila na dvanaest stabala što imamo u evidenciji, i vi i mi. Birali smo stabla različite vrste na različitim lokacijama u Beogradu. Izabrana stabla su bila od kapitalnih stabala koja su pri kraju ophodnje ili su već završila ophodnju i do mlade sadnice. Iako je bilo pravilo da se na kapitalna stabla starija od 50 godina stavlja i po osam vrećica herbaferfila, da bi ogled bio što raznovrsniji i po tipu zemljišta i po vrsti drveća, mi smo stavljali po tri vrećice, a na piramidalnom hrastu i mladoj sadnici Acer-a mi smo stavljali po dve vrećice herbaferfila.

Kao što imaš u svojoj dokumentaciji prva četiri stabla su u Parku Topčider, druga tri u Arboretumu Šumarskog fakulteta, jedno je u parku u Takovskoj, jedno na Kalemegdanu, dva u Parku Prijateljstva. Iako smo svesno išli sa manjim brojem vrećica od preporuke, zapažanja su bila više nego pozitivna, zanimljiva i korisna. Već u prvoj vegetaciji svako stablo koje je tretirano vrećicama herbaferfila je vidno pokazala poljitatek, kako u boji lista, tako i u lisnoj masi, a cvetnice i obilnije cvetanje, a krajem formiranja ploda i brojniji i kvalitetniji plod. U drugoj vegetaciji pošto je biljka u drugu vegetaciju ušla spremnija, a možemo reći i zdravija, jer je prethodno imala kvalitetnu prihranu i dužu vegetaciju, u drugoj vegetaciji se taj boljitatek udvostručio. Druga vegetacija je dala još bolji rezultat, biljke su još više živnule, sa kvalitetnijom, zelenijom i bujnijom lisnom masom. Samo za pretpostaviti kakav bi rezultat bio da smo stavili količinu kako je u uputstvu proizvođača herbaferfila i kolege Maksa preporučivano. O svemu što smo naveli imamo i prateću fotodokumentaciju koju ćemo vam sa zadovoljstvom predati.

Generalno mišljenje i zaključak o postavljenom ogledu da je iznad očekivanja sa skromnim brojem vrećica, što znači da bi bili daleko bolji rezultati, da je bilo radjeno po pravilu i uputstvu koje uvaženi kolega daje u redovnoj proceduri. Naše opredeljenje je bilo da bude što raznovrsnije po lokaciji i po vrsti. Ja lično sam više nego zadovoljan i nadam se da ćemo u skorijoj budućnosti ovaj ogled pretočiti u ozbiljnu saradnju i time pomoći drveću u njegovoj borbi sa ekstremnim uslovima u ovim vremenima klimatskih promena. Radujem se nastavku saradnje.

Srdačan pozdrav uvaženom kolegi Maksu.

Dostaviti:
Naslovu
- II1
- Arhivi

JKP "ZELENILO-BEOGRAD", Beograd
SEKTOR ZA ODRŽAVANJE
JAVNIH ZELENIH POVRŠINA
GLAVNLINŽENJER

Ljubomir Popara, dipl.inž.šum.

Јавно комунално предузеће
Зеленило-Београд
Бр. 24529
27 SEP 2019 20 год.
БЕОГРАД МАЛИ КАЛЕМЕГДАН 8

ЈКП „Зеленило-Београд“

Београд

Адреса: Мали Калемегдан 8, 11000 Београд

Телефон/Факс: +381 11 66 76 776; 26 30 506

Матични број: 07066597

ПИБ: 101511244

e-mail: info@zelenilo.rs

web: www.zelenilo.rs

Herbafarm-magnolija d.o.o.
Trnsko 23
10000 Zagreb, Hrvatska

**Predmet: INFORMACIJA O POSTAVLJENOM OGLEDU
HERBAFERTILA U BEOGRADU**

Uvaženi kolega Maks,

Dana 07.11.2014. godine ste bili prisutni u Beogradu, kada smo izvršili ugradnju herbafertila na dvanaest stabala što imamo u evidenciji, i vi i mi. Biralimo stabla različite vrste na različitim lokacijama u Beogradu. Izabrana stabla su bila od kapitalnih stabala koja su pri kraju ophodnje ili su već završila ophodnju i do mlade sadnice. Iako je bilo pravilo da se na kapitalna stabla starija od 50 godina stavlja i po osam vrećica herbafertila, da bi ogled bio što raznovrsniji i po tipu zemljišta i po vrsti drveća, mi smo stavljali po tri vrećice, a na piramidalnom hrastu i mladoj sadnici Acer-a mi smo stavljali po dve vrećice herbafertila.

1. Prva sadnica na koju smo stavili - *Pyrus piraster* (divlja kruška), obima 3,03m i prsnog prečnika 1m, pratili smo ih u sledećim godinama: u prvoj godini tokom vegetacije i lisna masa i cvet i plod, kako po boji tako i po brojnosti ili gustini, a što izraženije u drugoj vegetaciji, delovala je zelenije, zdravije, sa obilnim cvetanjem i više plodova.
2. Stablo – *Quercus robur* (hrast lužnjak), obima 4,64m i prsnog prečnika 150cm, pratili smo ih u sledećim godinama: i on je u prvoj vegetaciji, a još više izraženo u drugoj vegetaciji, lisna masa je u poredjenju sa okolnim hrastovima, delovala zelenije i svežije, što će se videti iz fotografija.
3. Stablo – *Acer campestre* (klen), obima 2,69m, prsnog prečnika 86cm, pratili smo ih u sledećim godinama: iako je ovo stablo završilo ophodnju bez centralnog stuba, sa velikom truležnicom po centralnom stablu, želeli smo da vidimo kako će se on ponašati i primetili smo da je jednostavno rečeno “živnuo”, sa zelenilijim svetlijim lišćem, obilnije lisne mase i obilnijih grančica, naročito u drugoj vegetaciji.
4. Stablo – *Fagus sylvatica* (bukva), obima 2,12m, prsnog prečnika 70cm, pratili smo ih u sledećim godinama: ova je bukva bila vitalna, sa grupacijom nekoliko u okruženju, i u prvoj i u drugoj vegetaciji, ona je delovala sa svežijim i zelenijim listom, što je i vizuelno uočljivo.

Da napomenemo na kraju za ova četiri stabla da se nalaze u Topčiderskom parku, u blizini Topčiderske reke. Ovo je prvi park podignut posle međunarodnog konkursa u Kneževini Srbiju sredinom XIX veka.

Nastavak aktivnosti je bio u Arboretumu Šumarskog fakulteta na grebenu Banovog brda, koji je oko 50m veće nadmorske visine u odnosu na Topčidersku reku čija je nadmorska visina oko 80m.

5. Stablo – *Sequoia sempervirens* (Sekvoja), obima 2,22m, pratili smo ih u sledećim godinama: za sekvoju moram naglasiti da je ona bila duboko u fazi odlaska sa suvom masom četina I preko 60-70%, imala je samo poneki zeleni čuperak. U prvoj vegetaciji probudili smo njenu borbu za opstanak, a u drugoj vegetaciji je to bilo lako vidljivo i prepoznatljivo jer je počelo da se oblači I na onim stranama gde prilikom postavljanja vrećica herbafertila nije pokazivalo znake života. To je jedini četinar koji smo tretirali.
6. Stablo - *Prunus avium* (trešnja), obima 1,65m, pratili smo ih u sledećim godinama: u prvoj, a naročito u drugoj vegetaciji, imala svežiji, zeleniji, masniji list, obilnijeg cvetanja i krupnijeg ploda. Kako je to jedina voćkarica, njene plodove sam probao iz Kabineta dekana Šumarskog fakulteta.
7. Stablo – *Acer campestre* (klen), novozasadjeno stablo, pratili smo ih u sledećim godinama: na ovom stablu je primećeno pored obilnijeg listanja i boje lista, brži rast i ukorenje nego na stablima iste starosti na drugim lokacijama.

Nastavak aktivnosti je bio u parku “Milutin Milanković”, pored Hidrometeorološkog zavoda.

8. Stablo - *Fagus sylvatica* Pendula (bukva), obima 1,71m, prsnog prečnika 60cm, pratili smo ih u sledećim godinama: iako je ovo jedna od najvećih bukvi te forme u Beogradu, ona je bila u fazi odlaska. Pored prihrane herbafertilom, u prvoj vegetaciji je konstatovano da je lisna masa obilnija, svetlije zelena i sjajnija. Počele su grančice da rastu i sa donje strane bočnih grana, naročito u drugoj vergetaciji I viseće grane su dosezale 3-5m dužine, tako da je prelepo izgledala, kao žena u večernjoj balskoj haljini. Iako je pre tretmana, već bila vidjena za korekciju krošnje, sve te grančice i grane su živnule i sanacija nije bila potrebna.
9. Stablo – *Morus alba* (beli dud), 1,80-1,90m, pratili smo ih u sledećim godinama: iako je završio davno ophodnju, iako se struka baveći se arbohirurgijom u njega ugradjivala na raznim mestima I beton, on je gubio svoju vitalnost. Posle naše ugradnje herbafertila, on je živnuo, obilnije listao, izbacio nove lastare koji su ukazivali kako prve, a nakon druge vegetacije i više, da se starac obradovao podmladjivanjem.
- 10 .Stablo – *Aesculus hippocastanum* (kesten) obima 2,77m, prsnog prečnika 90cm, nalazi se pored kolovoza I pešačke staze, pratili smo ih u sledećim godinama: bio je bez bočnog stuba, sa šupljinom koja je dosezala do pridanka cca 30cm. Kesten je I u prvoj, a izraženije u drugoj vegetaciji, obilnije listao u celoj krošnji i obilnije cvetao, što je bilo lako vidljivo I posle vegetacije.
11. Stablo – *Quercus pyramidalis* (piramidalni hrast) obima 1,78m, prsnog prečnika 57cm, nalazi se u Parku Prijateljstva na Novom Beogradu. Park je podignut na molvarnom zemljištu, nasipan peskom 1960 godine je otvoren tokom Prve konferencije nesvrstanih 1961 godine. Pratili smo ih u sledećim godinama: Hrast je posadio prvi predsednik Pokreta gorana Srbije koji su bili idejni tvorci podizanja Parka Prijateljstva. Hrast je i u prvoj i u drugoj vegetaciji list je delovao svežije, zelenije sa obilnijom lisnom masom i u poredjenju sa okolnom vegetacijom, delovao bar mesec dana u vegetaciji mlađji što znači, kada su tokom leta i sušnih meseci ostala stabla počela da žute, on je i dalje bio zelen.
12. Stablo – *Platanus acerifolia* (platan) – Titov platan, obima 2,15m, prsnog prečnika 65cm, nalazi se u Aleji velikana u Parku Prijateljstva na Novom Beogradu. Pratili smo ih u sledećim godinama: Konstatacija za ovaj platan je obilnije listanje, svetlije boje I leti je izgledao kao da je proleće. kad su drugi počeli da odbacuju listove, on je kao mesec dana kasnije tek počeo da žuti. Kad su ostali ostali bez lista, on je tek počeo da gubi list.

Generalno mišljenje I zaključak o postavljenom ogledu da je iznad očekivanja sa skromnim brojem vrećica, što znači da bi bili daleko bolji rezultati, da je bilo radjeno po pravilu i uputstvu koje uvaženi kolega daje u redovnoj proceduri. Naše opredeljenje je bilo da bude što raznovrsnije po lokaciji i po vrsti. Ja lično sam više nego zadovoljan I nadam se da ćemo u skorijoj budućnosti ovaj ogled pretočiti u ozbiljnu saradnju i time pomoći drveću u njegovoj borbi sa ekstremnim uslovima u ovim vremenima klimatskih promena. Radujem se nastavku saradnje.

Srdačan pozdrav uvaženom kolegi Maksu.

Dostaviti:
Naslovu
- II1
- Arhivi

JKP "ZELENILO-BEOGRAD", Beograd
SEKTOR ZA ODRŽAVANJE
JAVNIH ZELENIH POVRŠINA
GLAVNI INŽENJER

Ljubomir Popara
Ljubomir Popara, dipl.inž.šum.